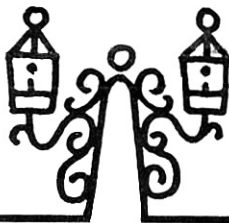

Mannerheimin juuret Oulussa ja Limingassa

Panu

"Sursilli" on kerta kaikkiaan kuin viettelysten vaunu. Tutkiskelin sitä jälleen kerran, lähinnä sen uusinta täydennettyä laitosta Sursillin suku. Löysin Julinit ja sain mitä hain. Johan Julin Erikinpoika Västeråsista tuli Ouluun 1783, jolloin hän sai Oulun ensimmäisen apteekin sen ensimmäiseltä apteekkarilta Jaakko Karbergiltä, alkuaan vihtiläinen Jaakko Jaakkola. Juhannuksena samana vuonna hänet vihittiin Jaakko-vainaan tyttären Albertinaan ja he ryhtyivät talonpitoon nykyisen NM-KY:n kulmatontilla.

Vuonna 1805 Julinit muuttivat sille paikalle, missä vanhat oululaiset muistavat Vanhan apteekin vanhan puutalon sijainneen. Sitten Julin muutti Turun piiriapteekkariksi 1814, sai siellä asessorin arvon ja kuoli 1820. Oulussa hän oli tullut tunnetuksi mm. luonnontieteellisistä harrastuksistaan.

Julinille ja Karbergin tyttarelle syntyi Oulun uuden kirkon naapuruudessa pienessä harmaassa puutalossa Linnankadun-Kirkkokadun kulmassa useita lapsia, joista tässä mainitsen pojat Johan John Jakob, s. 1787, ja Erik, s. 1796. Viimeksimainittu on tallettanut muistitietoakin tuolta syntymäpaikaltaan.

Johan Jakobista tuli ensin Turun yliopiston apteekin omistaja 1811. Hän ryhtyi myös teollisuusmieheksi, menestyi, rikastui, sai arvonimiä ja aateloitiin vuorineuvoksena von Juliniksi. Hänestä monet tunnetut von Julinit.

Muistin, että Carl Gustaf Mannerheimin äiti oli Julineja. Avasin "Sursillin" uudelleen. Aina silloin tällöin joku muistuttaa marskin oululaisista juurista. Johan Jakob näyttää olleen neljä kertaa aviossa. Ensimmäisen vaimonsa hän haki Oulusta, jossa isä Johan vielä silloin, 1813, vaikuttanut. Kolme vuotta nuorempi morsian Elisabeth Catharina Keckman oli Vanhan apteekin naapurista, kauppias Lars Henrik Keckmanin ja Helena Schulinin, ent. Franzénin tytär. Kauniin Helena-rouvan esikoinen oli Frans Michael Franzén! Nuorirouva Julin synnytti tyttären, mutta äiti ja tytär kuolivat pian molemmat.

Kolmannessa aviossaan Charlotta Johanna Ottiliana Jägerskjöldin kanssa Julinilla oli mm. tytär Hedvig Charlotta Helena, s. 1842, k. 1881. Hän solmi avioliiton liikemies ja kreivi Carl Rober Mannerheimin kanssa, ja heille syntyi poika Carl Gustaf Emil, jota ei tarvitse esitellä.

Vaikka Johan, Suomen ensimmäinen Julin, Oulun apteekkariksi, oli ruotsalainen, johtaa hänen avioliittonsa oululaistuneen apteekkarintyttären Albertina Karbergin kautta moninkertaisesti sekä Ouluun että Liminkaan.

Näin siis myös Suomen marsalkan juuret yhdeltä puolen ovat täällä Pohjois-Pohjanmaalla. Albertina Karbergin äiti oli oululaisen kauppiaan Zachris Bonge (myös Bong) nuoremman tytär Elisabet, s. 1725, k. 1782, oululainen ainakin jo 3. polvessa, sillä jo isoisa Zachris oli Oulussa kauppiana ja raatimiehenä.

Rouva Julinin äidinäiti oli oululaista Pilckarin (Pilkar) kauppiassukua, raatimies Daniel Pilckarin tytär Margaretha, k. Oulussa 1758. Raatimiehenä oli toiminut myös Danielin kauppiasisä Simon.

Daniel Pilckarin vaimo, ensimmäisen Julinskan äidinäidin äiti, oli Margaretha Lithovius, haudattu Oulussa 1737. Näin joudumme Limingan "Littooviuksiin". Kukahen niistä oli Margarethan isä? Lithovius-papit hallitsivat aikoinaan Liminkaa niin kauan, että tuli tavaksi kysyä: Kuka se teillä nykyisin on Littooviuksena? Tässä on kysymys Lars Lithoviuksesta, kirkkoherransa 1686—1702, naimisisä länsi-pohjalaista sukua olevan Clara Grapen kanssa. Margarethan isä Lars Josefipoika käytti myös Limingius-nimeä, kirkkoherrana 1652—65. Ruustinna oli Saloisten kirkkoherran Mathias Mathesiuksen tytär. Lars oli syntynyt 1608. Hänen isänsä Josef Limingius-Lithovius oli Limingan kirkkoherra 1615—1657. Vaimo oli Anna Laurintytär, ehkäpä liminkalaista talonpoikaissukua!

Sitten tulemme ensimmäiseen Limingan Lithoviukseen, Henrik-rovastiin, Limingassa 1583—1615, joten ehti siis olla Oulunkin kirkkoherra. Tätä tietä palaamme yllättäen takaisin Varsinais-Suomeen, sillä tämän rovastin isä oli talollinen Lauri Kaarinan Littooisissa. Äidin puolelta päädyimmekin sitten Sursilleihin. Henrikin ruustinna oli Catharina Ostenintytär Sursill, yksi niistä seitsemästä Sursillin tyttärestä, joista avioliitoissaan suomalaisten kanssa tuli lakemattoman monen suomalaisen (merkittävänkin) suvun kantaäitejä. Isä Osten oli uumajalainen talollinen ja hänen isänsä Erik Angerman ensimmäinen tunnettu "Sursilli"

Juuret juuria.